

KURJER WARSZAWSKI

D. 19. Października.

PONIEDZIAŁEK.

ROK 1829.

N° 280

WSPOMNIENIA.

Zgon Xięcia Józefa Poniatowskiego 1813.

Manifest Najjaśniejszego Cesarza Jmci

Z Bożej Łaski

My MIKOLAJ I.

Cesarz i Samowładca Wszech Rosjji

it. d. it. d. it. d.

Dzięki wyrokom Boskiej Opatrzności, traktat wiecznego pokoju między Rosją a Portą Otomańską, został zawarty i podpisany w Adrianopolu 2 (14) Września przez właściwych pełnomocników obudwu państw. Zna cały świat nieodzowną konieczność, która jedynie mogła Nas zmusić do wzięcia broni. Podczas tej prawej wojny, przedsięwziętej dla obrony praw naszego Państwa, nasi wierni poddani, ożywieni zawsze gorącym poświęceniem się dla Tronu i Ojczyzny, spieszyli z ofiarowaniem Nam swych majątków, z wspieraniem wszystkich naszych usiłowań; i Bóg pobłogosławił naszej sprawie. Nasi nieustraszeni wojownicy, złożyli w Europie i Azji, na lądzie i morzu, nowe dowody swej bohaterskiej waleczności. Odnieśli zarazem tryumf z przeszkod, iakie stawiła natura i zaciekłość rozpaczającego nieprzyjaciela, spiesząc ze zwycięstwa do zwycięstwa, przebyli łańcuch gór Sagantug, ujęzeli zniżający się szczyt Balkanów i nie zatrzymali się, aż przed bramami Stambułu. Groźni tylko dla uzbrojonego nieprzyjaciela, byli dla spokojnych mieszkańców pełni łagodności, ludzkości i dobroci. W tych dniach walk i chwały, ciągle dalecy od wszelkiego żądzy zaborów, od wszelkiego widoku powiększenia naszych krajów, nie przestaliśmy nigdy wzywać Porty o przywrócenie dobrej harmonji

między dwoma Państwami. Naczelnicy wojsk naszych, po każdym zwycięstwie, pospieszali z naszego rozkazu ofiarować jej pokój i przyjaźń. Jednakże nasze usiłowania wtej mierze były zawsze daremne; dopiero widząc powiewające nasze chorągwie niedaleko swojej stolicy, uznał Sułtan nakoniec, że celem naszego postępowania, nie było wywrócenie jego tronu, lecz pozyskanie dopełnienia traktatów. Przekonany odtąd o czystości naszych zamiarów, podniósł rękę do przyjęcia pokoju, który mu tak często był przekładany. Pokój ten obiecuie Rosjji szczęśliwe i pomyślne skutki; krew iej wojujących została okupiona licznymi pożytkami, przejście Dardanelłów i Bosforu, jest odtąd wolne i otwarte dla handlu wszystkich narodów świata. Bezpieczeństwo Naszych granic, szczególnież od strony Azji, jest zapewnione nazawsze, przez wcielenie do Cesarstwa twierdz: *Anapy, Pott, Achateczyk, Atzkur i Achatkałoki*. Nasze dawniejsze traktaty z Portą, zostały przez nią potwierdzone i przywrócone do całej ich mocy; zapewnione są słuszne wynagrodzenia kosztów wojennych i strat osobistych poniesionych przez naszych poddanych; plaga morowej zarazy, która tak często groziła południowym okolicom Rosjji, wstrzymana będzie na przyszłość podwójną zaporą, za pomocą założonej przez iedną i drugą stronę linii kwarantanny na brzegach Dunaju. Nasza troskliwość rozciągała się równie do losu Ludów wyznających z nami iedną Religją, a poddanych panowaniu Otomańskiemu. Dawne przywileje

Xięztw Multani Wołoszczyzny zostały potwierdzone, a ich pomyślność została upewniona nowymi korzyściami. Prawa zaręczone Serwjanom przez traktat Bukaretski, a potwierdzone konwencją Akermanską, były ieszcze zawieszono w ich zastosowaniu; warunki te, będąc odąd wiernie zachowywane. Istnienie polityczne Grecji, takie iak było oznaczone przez Rossją, za zgodąspólną z dworami sprzymierzonymi Francji i Anglii, zostało formalnie uznane przez Portę Ottomańską. Te są zasadnicze podstawy pokoju, który tę krwawą i uporczywą wojnę szczęśliwie zakończył. Czyniąc wiadomo ukochanym poddanym naszym o tym szczęśliwym wypadku, o nowym darze błogostawieństwa Niebios spuszczonego na Rossją, zasyłamy razem z nimi gorące dziękczynienia do WSZECHMOCNEGO, który przez BOSKIE swoje wyroki wynieść raczył do tak wysokiego stopnia chwały ukochaną ojczyznę Naszą. Oby owoc tego pokoju, rozwijały się i pomnażały się coraz więcej, na pożytek Naszych poddanych, których pomyślność będzie zawsze pierwszym naszej stałej troskliwości przedmiotem! — Działo się w Petersburgu 19 Września (1 Paździer:) Roku Pańskiego 1829 a Naszych rządów czwartego.

(podpisano) MIKOŁAJ.

NOWOSCI WARSZAWSKIE.

Kapitan Chrzanowski z Kwaternistrzostwa 1l nego Wojsk Polskich, onegdaj przybył tu z *Adrianopola*.

Most na Narwi pod Zegrzem prawie iest już ukończony.

Przybyła do *Warszawy* Panna *Eleonora Nejman* Artystka mająca teraz lat 10. Czytamy w Gazetach *Petersburgskich*, że Koncerta wykonane przez nią na *Skrzypcach*, zadziwiała znawców i wzniecały rżęsięte oklaski. Jest iej zamiarem dać się słyszeć i wtu-

tejszej Stołicy. — Już w *Warszawie* Artysci muzyczni wszelkiego rodzaju okazywali swe talenta, lecz nigdy nie słyszano Panienki 10letniej dającej Koncert na *Skrzypcach*.

Professor muzyczny *Lewitt*, teraz mieszka pod Nr 642 przy ulicy *Trembackiej*. Kto życzy brać od niego naukę grania na fortepianie, raczy się zgłosić w to miejsce codziennie do godziny 9tej rano.

Ostatnia Kwadra dziś o godz: 3, min: 55, po południu. — Liano ciepła stopni 0. Wczoraj w południe 2.

Artykuł nadesłany. — Wszystko dobre i pożyteczne dla Ludzi, przez Ludzi czynione, godne iest wspomnienia. Słuchając tej prawdy, uważam za powinność podać do publicznej wiadomości, iż przy trakcie z *Warszawy* do miasta *Jadowa*, a następnie i do *Ciechanowa* we wsi *Duszkach* będącej własnością JW. *Nakwaskiego* Senatora Kasztelana K. P. o 3 mile od *Warszawy* odległej, stoi *Karczma*, w której podróżni szczególną wygodę mają. Prócz dobrego trunku, wódki i piwa, można tam codziennie dostać smacznego i zdrowego *Barszczu* z mięsem lub grzybami w dni postne nagotowanego. Porcja albo miseczka spora tego *barszczu* iest tania, bo tylko 6 groszy za nią się płaci a blisko pół funta mięsa wieprzowego w niej się znajduje. Pomiiam to, com słyszał, że nawet wiele osób wyższego rzędu tenże *barszcz* iedząc chwaliło, bo takie osoby nie tak może potrzebą, ale raczej ciekawością mają wzbudzony apetyt. Lecz tego milczeniem pokryć nie mogę, com w przejeździe moim w dniach pierwszych b. m. i roku naocznie widział, to iest: ię ten *barszcz* dla *Włościan* podróżujących iest użyteczny. Każdy prawie z tego stanu czy to iadąc do *Warszawy*, czyli z niej powyższym traktem wracając, często nawet nie

żądając iednej porcji wódki, żąda i prosi o porcję barszczu, a mając z sobą trochę chleba, tym barszczem zupełnie się rozgrzewa i zasila; tym zaś sposobem, nie ma powodu do szukania w trunku zapalającym orzeźwienia. Nie ieden z nich zasiliwszy się takową porcją, nie tylko dziękuje ale nawet błogosławi grzecznej i dla wszystkich zarowno usłużnej gospodyni, mówiąc: »Lepszego barszczu i w domu mieć nie można, już teraz iestem syty, poiadę prosto do domu, albo nie oprę się aż na *Pradze*.» Tak prosty i tani zasilek, życzyć należy, aby na wszystkich Traktach idących od Stolicy Polskiej choć co kilka mil po Karczmach był utrzymywany, ochroniłby bowiem wielu od szkodliwego nałogu używania samej tylko *Goździki* w czasie podróży i od bez względunego trwonienia groźna na trunek, który bez pokarmu, iest truciźną dla zdrowia ludzkiego. — X. A. K.

Redakcja *Kurjera Warszaw.*: odebrawszy wczoraj List z *Wielunia* z podpisem »alfabet cały z wyjątkiem A, E, Q, X, Y, Z,» w którym znajduje się opis przedstawienia na tamczynym teatrze Komedji pod tytułem *Gwałtu pali się*, i rozmaitych wydarzeń *męła, żony, odwołania wygwizdania* etc. etc. z niewolną iest oświadczyć, iż tego opisu umieścić i: może. Uprasza oraz o dokładne wskazanie adresu, gdzie ma być odesłana opłata do tegoż listu dołączona.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Donoszą z *Serwji* d. 20 z. m. że w tem Xtwie panuje powszechna radość od czasu ogłoszonej wiadomości o pokoju. — Basza *Widyndu* działając samowolnie udać się miał niedawno z korpusem swoich Albańczyków ku *Bałkanowi*, oczem dowiedziawszy się Jenerał *Gejmer* niezwłocznie za nim postąpił. — Utrzymują, że Basza *Belgradu* ma być po-

wołany do *Stambułu*, a Sułtan uda się do *Adrianopola* iak tylko wojsko Rossyjskie z tamtąd ustąpi. Przewidują, że gdy to nastąpi, krew potokiem płynąć będzie w tych prowincjach Tureckich, gdzie według mniemania Sułtana tameczni żołnierze i mieszkańcy nie dali należytego odporu, przeto ten występpek śmiercią przypłacić będą musieli. — Utrzymują także, że Sułtan ma zamiar wprowadzić znowu nowe reformy iak tylko nastąpi zupełna spokojność w iego państwie.

Na wyspie *Kandji* ieszcze w weszłym miesiącu czasami Grecy walczyli z Turkami. — Dnia 8 b. m. w *Berlinie* Panna *Garnerin* w obec N. Króla Pruskiego i wielu widzów puściła się Balonem, a gdy się bardzo znacznie wzniosła w powietrze, spuściła się na spadochronie. — Lubo niektórzy z Lekarzy uznają *Kawę* za napój nie bardzo zdrowy, przecież wiele już było przykładów że *Kawa* pomaga do przedłużenia życia, zwłaszcza gdy ciągle iej używając nie pija się mocnych trunków. W *Tulunie* teraz znajduje się Kobieta mająca lat 115, twarz iej iest taka iak zwykle u zdrowej niewiasty 60 letniej; prawie iednym iej od lat wielu pożywieniem iest *Kawa*. — Terazniejszy Sułtan Turecki urodził się tegoż roku co Hrabia *Dybiez Zabatkowski*. — Wiele pisano o niezmiernych skarbach iakie znajdują się w *Seraiu*, gdyż każdy Sułtan miał za obowiązek pomnażać te zbiory złota; lecz teraz pokazuje się że podobno owe skarby były malutkie, gdy w dzisiejszej tak gwałtownej potrzebie nie zdołaly zasilić wojsk walczących. — W Uniwersytecie *Upsalskim* (w *Szwecji*) tego roku iest Uczniów 1443, a między nimi 7 mających lat przeszło 40. — Nie tylko w *Anglii* rękodzielnicy rozmaitych wyrobów zbytkowych skarżą się teraz na bardzo mały zarobek, lecz i we *Francji* w wielu miastach

takoweż narzekanie słyhać się daie, a w *Marsylii* handel tak upadł, że kilkudziesiąt Kupców i Kupczyków zostaje bez chleba. W *Anglii* prawie co tydzień słyhać o nowych bankructwach!—Dnia 15 z. m. w *Londonie* jedyną godzinę *Szybkopływacz* odbywał kurs na rzecę *Tamizie*, a za miastem *Szybkobiegacz* biegł wstecz; w innej zaś stronie ubiegano się konno do mety, i wszędzie było mnóstwo widzów.— Lord M... bardzo mądry i mąjący już lat 70, nienaślądując swych bogatych rodaków, nigdy natychmiast obcych krajów. Tej wiosny gdy przy obiedzie rozmawiano o Kościele *S. Piotra* w *Rzymie*, jeden z obecnych gości dowodził ile jest okien w tym najwspanialszym w świecie przybytku; Lord upierał się iż czytał w najlepszych opisach że jest więcej okien; gdy nie było zgody, nastąpił zakład; Lord natychmiast wyjechał do *Rzymu*, bawił tam tylko przez 2 godzin, to jest przez ten czas który wystarczył na dokładne przeliczenie okien i wrócił do ojczyzny, niebawiac w ładnym mieście będącym na drodze nad kilkanaście minut!—Potwierdza się wieść, iż Król *Francuzki* rozkazał aby reszta wojska *Francuzkiego* niezwłocznie opuściła *Grecję*.—Ciągłe listy z *Turcji* zapewniają że *Muzulmanie* bardzo ubolewają iż wojsko *Rosyjskie* oddali się z okolic *Adrianopola*, gdyż byli niezmiernie zadowoleni z pobytu tych zwyciężkich, lecz oraz łagodnych woźników,
DONIESIENIA.

Potrzebny jest NAUCZYCIEL na Wiesz do małych Dzieci, któreby posiadał gruntownie język *Niemiecki*, *Francuzki* i *Łaciński*, niemniej *Muzykę* na jakimkolwiek instrumencie. O dalszych warunkach powezmie wiadomość w Drukarni Kurjera, chcący przyjąć podobne obowiązki.

Z powodu pory jesiennej zimnej i mokrej, gdy wiele osób ulega cierpieniu na Zębę, również i fluxji tak w *Stolicy* iako i na *Prowincji*, z tych względów mam zaszczyt ponowić przeszłoletnie u-

wiadomienia o dziełnie skutecznych *Kropkach* w kilka minut najdotkliwszy ból uspokajających, z tem nadmienieniem aby postanie po takowe był wiadomy, czy od bólu *Zęba*, czyli od fluxji żądać ma takowych, których przy rychłej usłudze i dawnej cenie nabyć można w mieszkaniu moim przy ulicy *Krakowskiej Przedmieście* Nr 417 na 1m piętrze w 4m domu od *Poczty*, iak stosowa Tablica wskaże. —
Teresa Thomain.

Pięknego *FAIANSU* za cenę pomierną można dostać w Składzie Szkoła *Kraiowego* w Pałacu *Blanka* obok *Ratusza Głównego* Nr 461 ulicy *Senatorska*.

POLKA posiadająca język *Francuzki*, *Niemiecki* i inne nauki, życzy sobie przyjąć miejsce *GUVERNANTKI*. Mieszka przy ulicy *Kozłej* pod Nr 1821, a wiadomość u *Gospodarza* domu.

Dobry *PIWOWAR*, opatrzony w chlubną świadectwa, może mieć miejsce na *Prowincji*. Wiadomość na *Krakowskim Przedmieściu* w domu *Danielskiego* w *Restauracji Zbarbaro*.

Podpisany przybywszy z zagranicy, ma honor zawiadomić Szanowną *Publiczność*, iż wywabia wszelkiego rodzaju *PLAMY*, z sukna, *kazmirku*, *tyftyku* i t. p. Przytem pierze szala *francuzkie*, *koronki*, *kazmirki*, *merynosy* etc. Pracę swą ofiaruje za małą cenę — *Bertrand* ulica *Piwna* Nr 110 na 1m piętrze.

Po *Eleonorze* z *Mierzwińskich Ramockiej* za upoważnieniem *Præsidijs Trybunału Cywilnego Woiwodztwa Mazowieckiego*, sprzedawane będą wszelkie *Ruchomości* iako to: *Kosztowności*, *Srebro*, *Odzież*, *Bielizna*, *Pościel*, *Mebla*, i inne sprzęty domowe w dniu 21 b. m. i r. o godzinie 3 z południa i następnych w domu przy ulicy *Bugaj* pod Nr 2587 stojącym, przed podpisaniem *Reientem* za gotowe pieniądze natychmiast płacić się mające. —

Stanisław Truszczyński Reient.

Z dnia 14 na 15 b. m. skradziono 4 *KONIE*: 1) *Klacz* iasno kasztanowata, zadnia noga od pięciny biała, lat 7. 2) *Klacz* ciemno-kasztanowata, łysa, mała, zadnia lewa noga biała, lat 12. 3) *Klacz* gniaźda, bez odmiany, lat 8. 4) *Ogier* brudno-kasztanowaty, bez odmiany, lat 7. Para *Chowont* *Krakowskich* z *Kantarami* i 3 uździeniec z łańcuchami. Ktoby takowe wyśledził, raczy udzielić wiadomość pod Nr 2769 przy ulicy *Alexandra*, za co będzie dobrze wynagrodzony.

TEATR PARODOWY. Jutro 1szy raz nowa *Komedja Malwina* i *Balet Nowy Narcyz*.